

KARHUNAHTEN ASEMAKAAVA- ALUEEN KATUJEN JA PUISTOJEN SUUNNITTELU

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS

15.10.2021

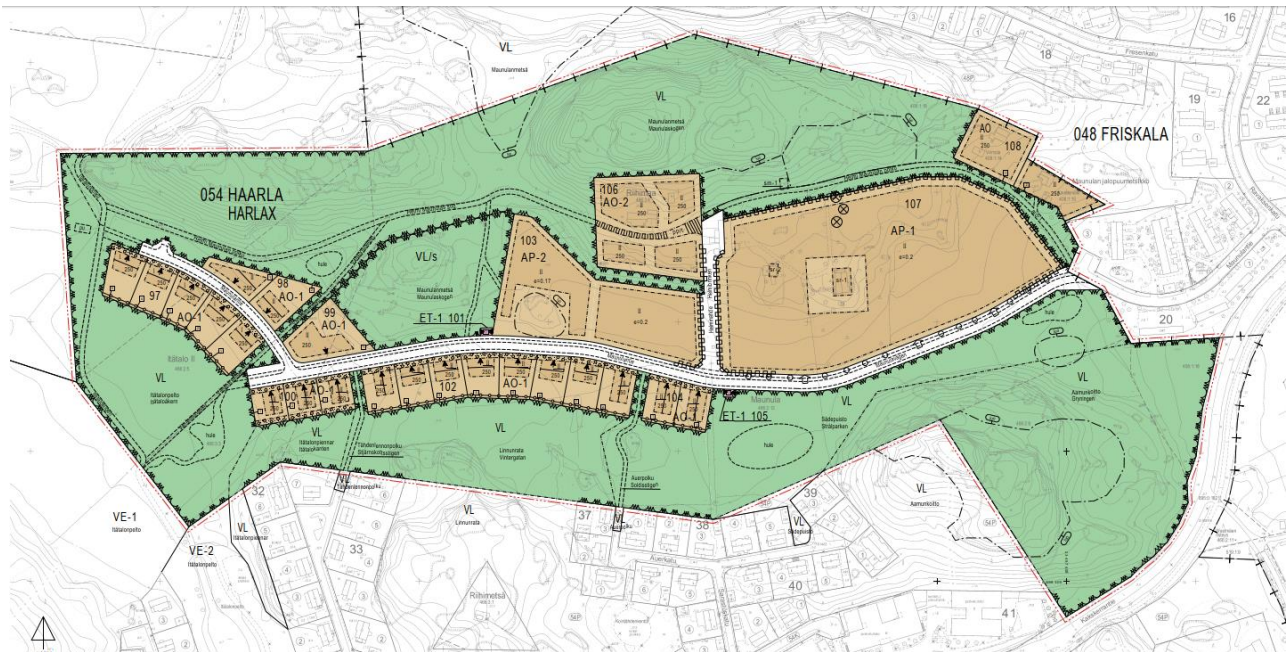
Sisällys

1 Johdanto.....	3
2 Nykytila	3
3 Puistosuunnitelman suunnitteluratkaisut alueittain.....	5
3.1 Rakennettavat katuviheralueet, Maunulantie ja Helminahde	5
3.2 Rakennettavat puistokäytävät, Tähdennonpolku ja Auerpolku	5
3.3 Rakennettavat hulevesialtaat ympäristöineen	5
3.4 Puistoalueet.....	6
4 Viheralueiden hoitoluokitus ja hoito Karhunahteen asemakaava-alueella	7
4.1 Yleistä hoitoluokituksesta.....	7
4.2 Hoitoluokat Karhunahteen asemakaava-alueella	8
4.2.1 Rakennetut viheralueet.....	8
4.2.2 Olemassa olevat viheralueet	8

1 Johdanto

Karhunahteen uusi asemakaava-alue sijoittuu Turun Hirvensaloon Haarlan (054) kaupunginosaan. Alueelle on suunniteltu asuin- ja erillispientalojen korttelialueita, jotka kytkeytyvät ympärillä oleviin nykyisiin asemakaava-alueisiin. Uudet korttelialueet sijoittuvat olemassa oleville peltoalueille. Puistosuunnitelmassa esitetään rakennettavien alueiden kasvillisuus katualueiden, kevyenliikenteenväylien sekä hulevesialtaiden osalta ja ohjeistetaan alueella sijaitsevien nykyisten puistoalueiden hoitoa jatkossa.

Puistosuunnittelussa laaditaan uuden asemakaava-alueen rakennettujen osien viheralueiden suunnitelma sekä määritellään hoitoluokitus uusille ja nykyisille viheralueille. Suunnittelun tavoitteena on yhdistää rakennettavat alueet luontevasti nykyisiin puistoalueisiin sekä hyödyntää rakennettavia hulevesialtaita myös visuaalisina elementteinä hulevesien käsittelyn lisäksi yhdistämällä hulevesirakenteisiin myös luonnonkasvillisuutta.

Kuva 1. Uuden asemakaava-alueen sijainti ja rajaus. Ote asemakaavasta.

2 Nykytila

Alue on nykytilassaan pääosin rakentamaton pelto- ja virkistymetsäaluetta. Alueen läpi kulkee pituussuunnassa nykyinen kulkuväylä Helmi Maunulan polku, jonka varrella on muutamia asuinrakennuksia. Helmi Maunulan polulta haarautuu myös Vähäniitynpolku, joka yhdistyy kaava-alueen länsireunassa kulkevaan Itätalonpolkuun. Helmi Maunulan polun pohjoispuoli on kauttaaltaan nykyistä virkistysalueena toimivaa metsää. Myös kaava-alueen kaakkoisosassa sijaitsee nykyinen, Aamunkoitto-niminen metsäalue. Kaava-alueen eteläosalle osuu pieni osa Linnunradan metsäalueesta.

Muutamien metsäalueiden osia on rajattu kaavassa luo-merkinnällä, joka tarkoittaa, että ko. alue on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä. Maunulan metsän Helmi Maunulan polkuun rajautuvan luonnonalueen etelälaidassa on lisäksi alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain mukainen muinaismuistokohde, kiinteä muinaisjäännös (Maunulan kellarivaja, 1800-luvun tynnyriholvattu kellar).

Metsien väliin jää laajalti nykyistä, olemukseltaan hyvin niukkasvuista ja avointa peltoa. Maastonmuodoiltaan alue on peltojen osalta loivasti viettävää, mutta metsäalueilla korkomaailma nousee jyrkästi. Kaava-alueen viereiset, jo kaavoitetut ja rakennetut alueet ovat maastonmuodoiltaan sekä kasvillisuudeltaan paljolti uuden asemakaava-alueen kaltaisia.

Kuva 2. Näkymä Helmi Maunulan polun länsipäädystä © Henna Väisänen

Kuva 3. Vähäniitynpolku ja nykyistä peltomaisemaa © Henna Väisänen

Kuva 4. Nykyistä metsä- ja peltomaisemaa © Henna Väisänen

3 Puistosuunnitelman suunnitteluratkaisut alueittain

3.1 Rakennettavat katuviheralueet, Maunulantie ja Helminahde

Uusien katualueiden keskikaistat sekä ojapainanteet nurmetetaan. Maunulantien itäosaan istutetaan muutamia lehtipuuryhmiä kantavaan kasvualustaan. Maunulantien ja Vähäniitynpolun väliin jäävälle kolmion malliselle alueelle kylvetään nurmi sekä istutetaan havupuita maisemapuiksi.

Maunulantien ja Helminahteen uusien viheralueiden hoitoluokka A2.

3.2 Rakennettavat puistokäytävät, Tähdennonpolku ja Auerpolku

Tähdennonpolun ja Auerpolun reuna-alueet ja ojapainanteet käsitellään luonnonurmella. Reuna-alueen leveys on n. 2.5m.

Tähdennonpolun ja Auerpolun uusien viheralueiden hoitoluokka A3.

3.3 Rakennettavat hulevesialtaat ympäristöineen

Suunnittelualueella sijaitsee kaksi hulevesiallasta. Altaiden yhteyteen istutetaan kosteikkokasvillisuutta. Suunnittelualueen nykyisissä ojissa kasvaa kosteikkokasvillisuutta, joten samantyyppiseen lajistoon pyritään myös uusissa hulevesirakenteissa.

Altaan kasvillisuuden joukkoon on ehdotettu sijoitettavaksi eri kokoisia luonnonkiviä, joiden avulla saadaan maisemaan visuaalista vaihtelevuutta. Länsipäädyn hulevesialtaan kasvillisuus istutetaan altaan pohjalle. Altaan luiskat käsitellään eroosiomatolla, johon on kylvetty nurmensiemen. Itäpäädyn altaassa kosteikkokasvillisuus sijoitetaan luiskiin. Altaiden ympärykset nurmetetaan.

Kuva 5. Ideakuva hulevesialtaan kasvillisuudesta © Henna Väisänen

Altaiden ympärille istutetaan muutamia lehtipuita. Altaiden tien puoleiset sivut on jätetty avoimeksi, jotta altaan kunnostus onnistuu sujuvammin.

Hulevesialtaat ympäristöineen kuuluvat hoitoluokkaan A3.

3.4 Puistoalueet

Kaava-alueelle sijoittuvia puistoalueita on yhteensä 6 kpl: Maunulanmetsä, Itätalonpelto, Itätalonpiennar, Linnunrata, Sädepuisto ja Aamunkoitto. Maunulanmetsä ja Aamunkoitto ovat nykyisiä metsäalueita ja ne säilyvät lähi- ja virkistymetsinä. Kummankin metsän alueella on luo- kaavamerkinnällä rajattuja alueita, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeitä. Maunulanmetsässä on lisäksi sm-1 kaavamerkinnällä osoitettu alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain mukainen muinaismuistokohde, kiinteä muinaisjäänös.

Maunulanmetsän vierestä kulkevan Helmi Maunulan polun itäosaa kunnostetaan. Polun linjausta siirretään luo-kaavamerkinnällä rajatun rinnemetsän kohdalla hieman etelään päin, jotta rinteestä valuva vesi saadaan ohjattua ojiin.

Itätalonpelto, Itätalonpiennar, Linnunrata ja Sädepuisto ovat nykytilassaan avoimia pelto- ja niittyalueita, jollaisina ne pyritään säilyttämään jatkossakin. Linnunradanpuiston eteläreunassa on myös kaistale metsäaluetta, joka toimii lähimetsänä ja rajaavana vyöhykkeenä viereiseen, olemassa olevaan asemakaava-alueeseen. Itätalonpellon ja Sädepuiston alueille sijoittuvat uudet hulevesialtaat, jotka muuttavat niiden nykyistä maisemaa hieman.

4 Viheralueiden hoitoluokitus ja hoito Karhunahteen asemakaava-alueella

4.1 Yleistä hoitoluokituksesta

Karhunahteen asemakaava-alueen hoitoluokitus on laadittu Viherympäristöliiton julkaisun ”VHT ’14 – Hoidon laatuvaatimukset” mukaan, jossa viheralueet on jaoteltu kolmeen eri perusluokkaan: A – rakennetut viheralueet, B – Avoimet viheralueet ja C – Taajamametsät. ABC-luokituksen lisäksi luokitukseen kuuluu kaksi täydentävää luokkaa: E – Erityisalueet ja S - Suojelualueet. Jokaisella viheralueella on oma käyttötarkoituksensa ja luonteensa, jolloin myös hoidon periaatteet ovat hyvin erilaisia luokkien välillä.

Karhunahteen asemakaava-alueen viheralueet kuuluvat hoitoluokkiin A, B, C ja S.

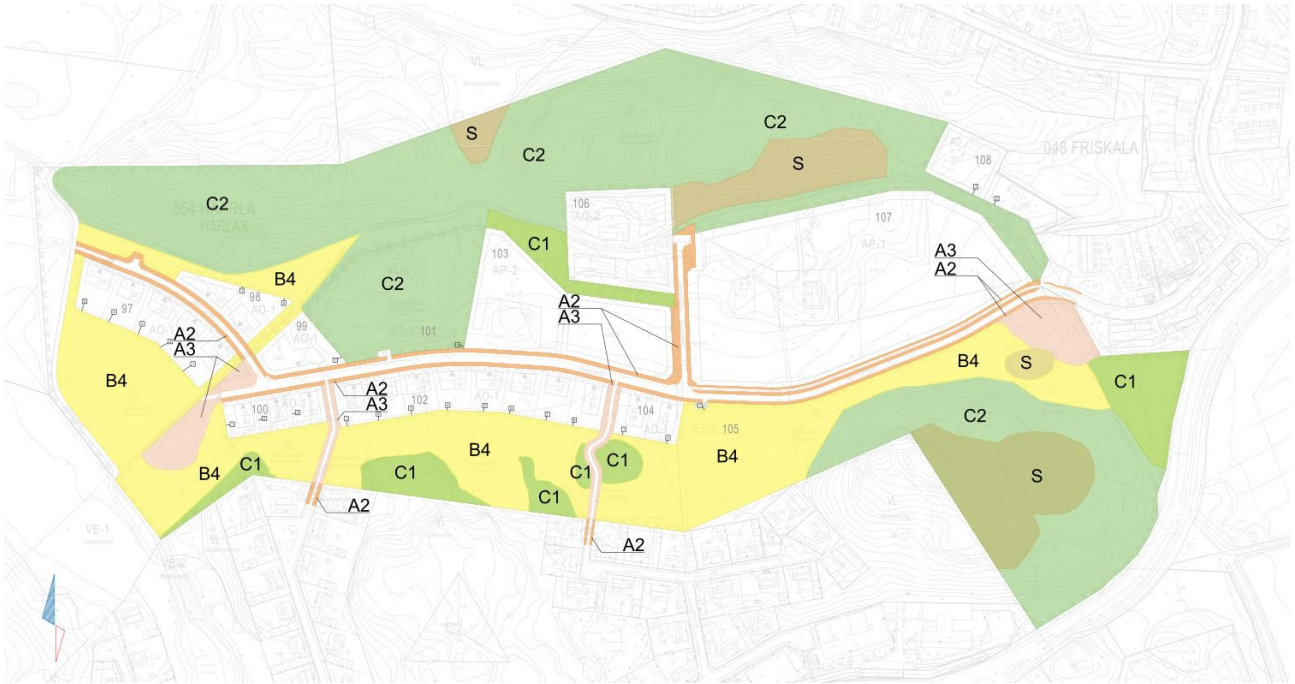
Rakennettavat viheralueet kuuluvat luokkiin A2 – käyttöviheralueet sekä A3 – käyttö- ja suojaviheralueet. Rakennettavista viheralueista A2-käyttöviheralueeseen sijoittuvat Maunulantien ja Helminahteen nurmi- ja viheralueet. A3-käyttö- ja suojaviheralueeseen kuuluvat Tähdennonpolun ja Auerpolun reuna-alueet sekä hulevesialtaiden kasvillisuus ympäristöineen. Lisäksi hoitoluokan A alueilla on jonkin verran puu- ja perennakasvillisuutta. Hoidon tavoitteena on A2-alueilla pitää viheralueet aina hyvässä kunnossa sekä ylläpitää niiden turvallisuutta ja toimivuutta. A3- alueilla hoidon tavoite on säilyttää puustomainen yleisilme.

Nykyiset niittyalueet (Itätalonpelto, Itätalonpiennar, Linnunrata, Sädepuisto sekä Helmi Maunulan polun ja Maunulantien väliin jäävä kaistale) sijoitetaan hoitoluokkaan B4 – avoimet alueet ja näkymät. Hoidon tavoitteena on säilyttää maiseman olemus avoimena sekä yhdistää avoimet alueet luontevasti niitä ympäröiviin lähi- ja virkistysmetsiin.

Nykyiset metsäalueet sijoitetaan kolmeen eri hoitoluokkaan: C1 – lähimetsät, C2 – ulkoilu- ja virkistysmetsät sekä S – suojelualueet. C1 – lähimetsä-luokituksen alle sijoitetaan nykyiset metsäalueet Linnunradanpuiston eteläosassa, Auerpolun keskiosan metsäalue sekä asemakaava-alueen itäosassa oleva metsäkaistale. C2 – hoitoluokkaan Ulkoilu- ja virkistysmetsät kuuluvat nykyiset Maunulanmetsän ja Aamunkoiton alueet sekä asemakaava-alueen keskiosaan sijoittuva, Helmi Maunulan polun ja Maunulantien väliin jäävä metsäalue. Asemakaavassa luo-merkinnällä rajattuja alueita sijaitsee nykyisten metsäalueiden yhteydessä Maunulanmetsän reunalla Helmi Maunulan polun pohjoispuolen rinteessä sekä kaava-alueen pohjoisreunassa, Aamunkoito-metsäalueen keskellä sekä kaava-alueen keskiosassa Maunulantien varrella sijaitsevan tontin yhteydessä.

Hoidon tavoitteena on ylläpitää metsien elinvoimaisuutta sekä turvata se, että ne toimivat sekä suojavyöhykkeinä että virkistysalueina. S-luokkaan määriteltyjen metsäalueiden hoidon tavoite on turvata monimuotoisuus ja alueen luontoarvot sekä lajiston että luontotyyppien suhteen.

Nykyiset polut on sisällytetty niihin hoitoluokkiin, jotka ovat lähimpänä ko. polkua.

Kuva 6. Karhunahteen asemakaava-alueen hoitoluokat.

4.2 Hoitoluokat Karhunahteen asemakaava-alueella

4.2.1 Rakennetut viheralueet

Nurmikot A2 ja A3-alueilla

Nurmikot hoidetaan määritellyn hoitoluokan mukaisesti VHT '14 ohjeistuksen mukaan niin, että alueiden olemus pysyy siistinä ja turvallisena sekä käyttötarkoitukseensa sopivana.

Katu- ja puistopuut A2-, A3- ja B4- alueilla

Karhunahteen asemakaava-alueella katupuuta sijaitsee Maunulantien välikaistalla sekä tien läheisyydessä, puistopuuta hulevesialtaiden sekä puistoalueilla kortteleiden 100, 102 ja 104 lähetyillä. Puiden hoidolla tavoitellaan lopputulosta, jossa puut ovat elinvoimaisia, kestäviä ja kauniita kasvilajilleen tyypillisiä yksilöitä.

Perennat A3-alueilla

Perenna-alueita hoidetaan niin, että ne ovat lajille ja lajikkeelle tyypillisiä, elinvoimaisia sekä hyvässä kasvukunnossa. Karhunahteen asemakaava-alueella perennoja on sijoitettu hulevesialtaiden yhteyteen ja ne saavat levitä suunnitellun alueen ulkopuolelle. Osa lajeista saattaa menestyä muita paremmin sekä syrjäyttää muita lajeja. Tämä sallitaan tapahtuvaksi ja annetaan alueen täyttyä niillä lajeilla sekä lajikkeilla, jotka sillä parhaiten menestyvät. A3-hoitoluokan tavoitteena on pitää perennat hyvässä kasvukunnossa.

4.2.2 Olemassa olevat viheralueet

Avoimet viheralueet (B)

Hoitoluokan B4 - avoimet alueet ja näkymät hoidon tavoitteena on pitää hoidettavan alueen puu- ja pensaskasvillisuus matalana siten, että maisematila säilyy avoimena ja alueen reunavyöhykkeet liittyvät luontevasti ympäristöönsä. Alueella kasvavat puut hoidetaan A3-hoitoluokan periaatteiden mukaan. Kasvillisuuden poistossa huomioidaan luonnon monimuotoisuus. B4-alueet niitetään kerran vuodessa.

Taajamametsät (C)

C1 - lähimetsät ovat asutuksen läheisyydessä sijaitsevia metsiä, joiden hoidon tavoitteena on puuston luontainen uudistuminen sekä metsän elinvoimaisuuden, viihtyisyyden ja suoja-arvojen säilyttäminen.

C2 – ulkoilu- ja virkistysmetsät sijaitsevat asutuksen lähialueilla ja niitä hoidetaan ulkoilun, retkeilyn sekä sienestyksen ja marjastuksen ehdoilla. Hoidossa painotetaan metsän kasvua, ekosysteemin elinvoimaisuutta sekä luonnon monimuotoisuutta.

Maunulantiehen rajoittuva, Maunulanmetsän eteläisin osa on lähivirkistysaluetta jolla ympäristö säilytetään.

Suojelualueet (S)

S- hoitoluokkaan määritellyt alueet ovat viranomaispäätöksellä määrättyjä alueita, joilla on suojeltuja luontokohteita.

Luo-alueilla mahdollisen hoidon suunnittelu edellyttää yhteistyötä kaupungin ympäristönsuojelun kanssa. Näiden alueiden hoidon tavoitteena on ylläpitää ja säilyttää alueiden ominaispiirteet. Alueilla ovat sallittuja ainoastaan luonnon monimuotoisuuden ja maisemansuojelun edistämistä tukevat toimet.

Asemakaavan sm-1 aluetta koskevaa, mahdollista erillistä hoitosuunnitelmaa laadittaessa on toimenpiteistä neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.

Suunnitelman käsittely

Suunnitelmat ja suunnitelmien yksityiskohtia selventävät suunnitelmaselostukset ovat julkisesti nähtävänä **18.10.- 1.11.2021** kaupunkiympäristön asiakaspalvelussa, os. Puolalankatu 5, 1. krs sekä internetissä osoitteessa www.turku.fi/kuulutukset. Asiakaspalvelu on avoinna arkisin ma-pe 9.00-15.00. Mahdolliset muistutukset suunnitelmaan on tehtävä ennen nähtävillä olon päättymistä osoitteeseen: Kaupunkiympäristö, Liikennesuunnittelu, Puolalankatu 5, 3. krs, 20100 Turku tai sähköpostitse osoitteeseen: liikennesuunnittelu@turku.fi

Nähtävillä olon jälkeen Kaupunkiympäristötoimiala käsittelee mahdolliset muistutukset ja tekee harkintansa mukaan suunnitelmaan muutoksia ennen suunnitelman viemistä päätöksentekoon. Suunnitelmat hyväksyy Kaupunkiympäristölautakunta.

Lisätietoja:

Puistosuunnittelu

Katusuunnittelu

Liikenteelliset asiat

Hillevi Ahlroth

Joonas Kaskinen

Harry Jaakkola

hillevi.ahlroth@turku.fi

joonas.kaskinen@turku.fi

harry.jaakkola@turku.fi

Henna Väisänen
suunnitteluhortonomi AMK

p. 045 177 8650

henna.vaisanen@viherteema.fi

www.viherteema.fi